

නිසා වනාන්තරයට ආදරය කරන්නට පටන් ගත්තේ

මානව වර්ගයා බිහිවූ ද සිටය.

වනාන්තරයේ තිබෙන ගහකොළ සතා සිව්පාවුන්ගෙන් තොර ජීවිතයක් මිනිසාට නොමැති තරම් විය. වරක් සියැටිල් නමැති රතු ඉන්දිය නායකයා පැවසූ පරිදි, වනාන්තර වනසීතිය කල විනාශ වන්නේ ගහකොළ සතා සිව්පාවා පමණක් නොවේ. ඔවුන්ට සිදුවූ දෙයම නොබෝ දිනකින් මිනිසාටද සිදුවිය හැකිය. ජනගහනයේ වැඩිවීමත් සමඟ ශීඝ්‍රයෙන් විනාශයට පත්වෙමින් පවතින වනගහනය දැනට පවතින වේගයෙන්ම විනාශයට පත්වුවහොත් මිනිසාට තව කොතෙක් කලක් මෙම මිහිතලය තුළ රැඳී සිටීමට හැකිවේද යන්න තීරණය කළ නොහැකි අවිනිශ්චිත භාවයකට අද අපි පත්වී සිටිමු.

1950 ගණන් වලදී ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි ප්‍රමාණයෙන් 44% ක් පමණ වනාන්තරයෙන් වැසී පැවැතියද අද එම වනගහනය සියයට 20 කටත් වඩා ශීඝ්‍රයෙන් අඩුවී ඇති බව තොරහසකි.

විශේෂයෙන් වියළි කලාපයේ නොයෙකුත් ගොවිජනපද හා කෘෂි සංවර්ධන ව්‍යාපෘති බිහිවීම නිසා වන සම්පත විනාශවෙද්දී මුළුමනින්ම අවතැන්වී ඇත්තේ වන සතුන්ය.

කෙසේ වුවද එම අවතැන්වූ වන සතුන් තවදුරටත් විනාශවීමේ තර්ජනයක් සමඟම හෝ මුද්‍රා ගැනීම සඳහා ජාතික වනෝද්‍යාන කිහිප-

තවලුගය

මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානය

ශ්‍රී.පී.එස්.පතිරණ

යක් වෙන්කර තිබීම වාසතාවකි. මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානය ඉන්දුනා වැදගත් තැනක් ගනී. මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානය අද මින්නේරිය වැවත්, ගිරිතලේ වැවත් කේන්ද්‍රකොට ඇති වනෝද්‍යානයකි. මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානය පිහිටා ඇත්තේ කොළඹ සිට කි.මීටර් 182 ක දුරින් හබරණ

පොළොන්නරුව මහා මාර්ගයේය. හබරණ සිට අඹගස්වැව පිහිටි මින්නේරිය වනෝද්‍යාන කාර්යාලයට දුර කි.මීටර් 8 කි. ක්‍රි.ව. තෙවන සියවසේදී මහසෙන් රජු විසින් ඉදිකරන ලද මින්නේරිය ජලාශය හෙක්ටයාර 2250 ක ප්‍රදේශයක් පුරා පැතිර පවතින අතර, එහි මධ්‍ය ගැඹුර මීටර් 5.8 ක් පමණ වේ.

මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානය පිහිටා ඇත්තේ කොළඹ සිට කි.මීටර් 182 ක දුරින් හබරණ පොළොන්නරුව මහා මාර්ගයේය. හබරණ සිට අඹගස්වැව පිහිටි මින්නේරිය වනෝද්‍යාන කාර්යාලයට දුර කි.මීටර් 8 කි. ක්‍රි.ව. තෙවන සියවසේදී මහසෙන් රජු විසින් ඉදිකරන ලද මින්නේරිය ජලාශය හෙක්ටයාර 2250 ක ප්‍රදේශයක් පුරා පැතිර පවතින

වර්ග කිලෝ මීටර් 249 ක පමණ වන ජලපෝෂක ප්‍රදේශයකින්ද කිරිමය, තල්කොටේ මය, ඊරිගේ මය හා බඩු ඔයෙන් එකතුවන ජලයෙන්ද ඇලහැර මින්නේරිය යෝධ ඇලෙන් සැපයෙන ජලයෙන්ද මින්නේරි ජලාශය පෝෂණය වී තිබේ. විශේෂයෙන් මහවැලි යෝජනා ක්‍රමය හේතුවෙන් අද මින්නේරි ජලාශයට ලැබෙන ජලයෙන් ගිගයක් නොමැත. වර්තමානයේ මින්නේරිය වැව මගින් හෙක්ටයාර් 8900 ක් පමණ වෙල්යායන් අස්වැද්දීම සඳහා ජලය ලබාදේ. ගිරිතලේ වැව අත්බෝ රජ විසින් ඉදිකරනු ලැබුවක් වන අතර, එය ශ්‍රී ලංකාවේ ගැඹුරුම වැව ලෙසද සැලකේ. මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 60 සිට 500 දක්වා උස්වූ කඳු ගැටවලින්ද සමන්විතවූ මෙම වනෝද්‍යානයට වර්ෂාව ලැබෙනුයේ ඊසාණ දිග මෝසම් සුළගිනි. ඒ අනුව, මි.මි. 1500 සිට මි.මි. 2000 අතර සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනයක් ලැබේ.

වනෝද්‍යානය සහ වනාන්තරයෙකින් මෙන්ම කටුපදුරු හා තෘණතලා වලින්ද සමන්විත වේ. 1938 වර්ෂයේ දී අභයභූමියක් ලෙසත්, 1988 දී ස්වාභාවික රක්ෂිතයක් ලෙසත්, 1997 අගෝස්තු මස 12 වෙනි දින ජාතික වනෝද්‍යානයක් ලෙසත් ප්‍රකාශයට පත්වී ඇති මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානය වර්තමානයේ හෙක්ටයාර් 8889 ක භූමි ප්‍රමාණයක් පුරා විහිද පවතී.

1989 සම්පාදනය කරන ලද ආසියානු තෙත් බිම් තාමාවලිය අනුව හඳුනාගනු ලැබූ අත්තර් ජාතික වැදගත්කමක් ඇති තෙත් බිමක් වශයෙන්ද මින්නේරිය වැව ආශ්‍රිත පරිසරය පිළිගැනී තිබේ. මින්නේරිය ජලාශය ප්‍රමුඛව කොටගත් මෙම පරිසර පද්ධතිය තෙත් බිමෙන්ද වනාන්තරයෙන්ද, උතුරු දිගින් සුදුකන්ද දක්වා විහිදුනු කැලයෙන් වැසුන උස් බිමෙන්ද සමන්විත වේ.

වියළි කලාපීය අර්ධ සඳහරිත මෝසම් වනාන්තර ගණයට ඇතුළත්වන මින්නේරිය වනෝද්‍යානය තුළ ප්‍රමුඛතම ශාක ලෙස වීර, පළුබුරුන, මිල්ල කෝන්, සියඹලා, කළු මැදිරිය, දිවුල්, වරා, ගල්සියඹලා, කුකුරුමාන වැනි ශාක සමග

මින්නේරිය වනෝද්‍යානය
ඉහළ ජෛව විවිධත්වයක් සහිත
වනෝද්‍යානයක් ලෙසද සැලකේ.
අලි ඇතුන් නොවරදම නැරඹිය හැකි
වනෝද්‍යානයක් ලෙස සංචාරකයන් අතර
ජනප්‍රිය වෙමින් පවතින මින්නේරිය
වනෝද්‍යානය විශේෂයෙන් වියළි
දේශගුණයක් සහිත අප්‍රේල් සිට
සැප්තැම්බර් දක්වා කාලවලදී කන්තලේ,
පොළොන්නරුව, මාතලේ ප්‍රදේශවල සිට
මෙන්ම මාදුරුමය හා වස්ගොමුව වැනි
ජාතික වනෝද්‍යානවල සිටද අලි, ඇතුන්
ජලය සොයා මින්නේරිය වනෝද්‍යානය වෙත
ඇදී එන කෙස්ම භූමියක් බවටද පත්වී තිබේ.

වගා කළ තේක්ක වගාවක්ද දැකගත හැකිය.

මින්නේරිය වනෝද්‍යානය ඉහළ ජෛව විවිධත්වයක් සහිත වනෝද්‍යානයක් ලෙසද සැලකේ.

අලි ඇතුන් නොවරදම නැරඹිය හැකි වනෝද්‍යානයක් ලෙස සංචාරකයන් අතර ජනප්‍රිය වෙමින් පවතින මින්නේරිය වනෝද්‍යානය විශේෂයෙන් වියළි දේශගුණයක් සහිත අප්‍රේල් සිට සැප්තැම්බර් දක්වා කාලවලදී කන්තලේ, පොළොන්නරුව, මාතලේ ප්‍රදේශවල සිට මෙන්ම මාදුරුමය හා වස්ගොමුව වැනි ජාතික වනෝද්‍යානවල සිටද අලි, ඇතුන් ජලය සොයා මින්නේරිය වනෝද්‍යානය වෙත ඇදී එන කෙස්ම භූමියක් බවටද පත්වී තිබේ. අලි ඇතුන් මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවට ආවේනික ක්ෂීරපායින් විශේෂ 24 කට පමණ මින්නේරිය වනෝද්‍යානය නිවහන්සල සා ඇති බවට වාර්තා වී

ඇත. ඒ අතර මුවා ගෝනා කොළවදුරා ඉන්තුවා කළුහරකා මෙන්ම දුර්ලභගණයේ දිවියා හා වලහාද වේ.

වර්තමානයේ මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානය පක්ෂීන් නිරීක්ෂණය කිරීමටද කදිම බිම් පෙනකි. දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ හමුවන පක්ෂි විශේෂ අතරින් 160 කට ආසන්න පක්ෂි විශේෂ මෙහිදී නිරීක්ෂණය කිරීමට හැකි බව පැවසේ. ඒ අතර ශ්‍රී ලංකාවට ආවේනික පක්ෂි විශේෂ මෙන්ම සංචාරක පක්ෂි විශේෂද වේ. ඉන් වළිකුකුලා, මල් කොට්ටෝරුවා, අළු කැදුත්තා, හිසකළු කොණ්ඩයා, මුදුන්බොර දෙමළිව්වා, හා ගිරා මලින්තා යන ශ්‍රී ලංකාවට ආවේනික පක්ෂි විශේෂ අතරට ඇතුළත්වන අතර, පාදිලි මානාවා, පහුරු මානාවා, විවරතුඩුවා, ලකුචුකියා, අභිකාවා, මොණරා, සිළු රාජුලියා, සර්ද රාජුලියා, පොරව

කැදුත්තා, දියකාවා, සුදු කොකා වැනි පක්ෂි විශේෂද සුලභව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

එසේම ශ්‍රී ලංකාවට ආවේනික උරග විශේෂ 08 ක්ද ඇතුළු උරග විශේෂ 25 ක් පමණද මින්නේරිය වනෝද්‍යානය තුළදී වාර්තාවී තිබේ. තොල විසිතුරු කටුස්සා, තිත් පොළගා, පිඹුරා, හැලකිඹුලා ද එයට ඇතුළත්ය. මින්නේරිය වනෝද්‍යානය තුළ වාර්තාවී ඇති සමතල විශේෂ සංඛ්‍යාව 75 ක් පමණ වන බවද ඉන් විශේෂ 15 ක් ශ්‍රී ලංකාවට ආවේනික සමතලුන් වශයෙනුත්, 6 ක් වදවියාමේ තර්ජනයට ලක්වී ඇති සමතල විශේෂ ලෙසත් හඳුනාගෙන තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම සමතලයා මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවට ආවේනික සමතලයෙකු වන LARGE BIRD WING මෙන්ම ඊළගට විශාල ලංකාවට ආවේනික සමතලයෙකු වන BLUE MORMON ද මින්නේරිය වනෝද්‍යානය තුළදී නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

විශාල වශයෙන් අලි රංචු තැරඹීමට අවස්ථාව සලසාගත හැකි නිසාම අද විශාල වශයෙන් මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානය වෙත සංචාරකයන් ඇදී එනු දැකිය හැකිය. එම නිසා මෙම පරිසර පද්ධතියට හා පරිසර තුල්‍යතාවට එල්ලවී ඇති තර්ජනයද සුළුපටු නොවේ. මීට අමතරව ජලාශයේ හා ජල පෝෂක ප්‍රදේශයේ සිදුවන නීති විරෝධී දූව කැපීම, හේන් ගොවිතැන සඳහා කැලෑව එළිකිරීම, වන සතුන් දඩයම් කිරීම, ගඬොල් නිෂ්පාදන කටයුතු දහසිය ගොඩ ගැසීම වැනි කටයුතු ද වනෝද්‍යානයේ පැවැත්මට දැනටමත් ගැටළු මතුව තිබේ.

එපමණක් නොව මිනිසා හා වනජීවීන් අතර ගැටුම් වැඩිවීමත් මින්නේරිය හා ගිරිතලේ ජලාශ ආශ්‍රිතව පෝෂක ප්‍රදේශයේ පස සේදියාමෙන් රොන්මඩ තැන්පත්වීම ඉහළයාමත් ඇළදෙළ මාරුවල සහ ජලාශවල ජලය දූෂණය වීමත් යන ප්‍රශ්නද මෙම වනෝද්‍යානයේ නිරසාර පැවැත්මට ඉතා බෙහෙවින් තර්ජනයක් බවට පත්වෙමින් පත්වන බවද අවසාන වශයෙන් සඳහන් කළ යුතුය.